

Oživljavanje srčane čakre (2)

PRVI DEO: ČAKRE

O METODI

Ovde ćemo za uvod pokušati, da dâmo neka upućivanja na osnove i povezanosti tog ovde prikazanog puta vežbanja za razvoj srčane čakre. Čitalac, koga interesuje samo izvođenje vežbi, može odmah da pređe na drugi deo knjige; onaj pak, koji traži da vežbe shvati u njihovoj organskoj, živoj kompleksnosti i u njihovom dejstvu, trebalo bi da pročita i uvodno poglavlje. Osim toga već ovde bismo skrenuli pažnju na to, da je za tačno razumevanje možda neobičnih aspekata koji se ovde predstavljaju od pomoći, da se suzdrži sa poznatim predstavama o obrađenoj oblasti, dok se ne dobije celokupan pregled.

Ovim izvođenjima je umesto neke opisne forme dâta, koliko je to bilo moguće, neka više sistematična ili tabelarna forma; jer se piscu činilo, da bi se čitalac tako osećao slobodniji da pronađe sebi formu, koja je prikladnija njegovoj naklonosti i iskustvu.

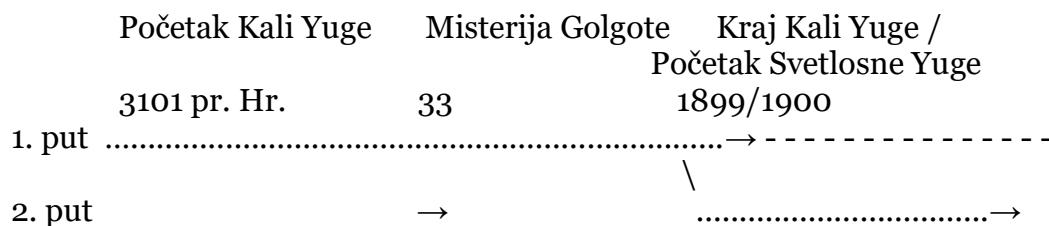
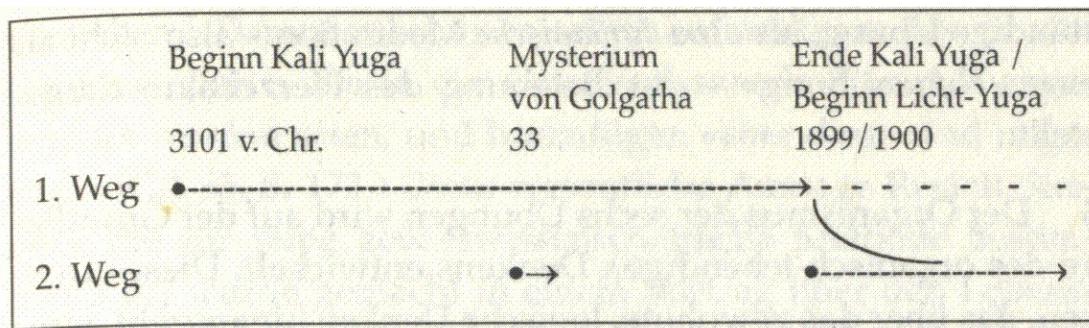
GLEDIŠTA

Ovde prikazane vežbe biće razmatrane sa sledećih gledišta: 1. kao vežbe za oživljavanje srčane čakre (čakra-vežbe); 2. kao savremeni obnovljeni put školovanja u ezoteriji; 3. kao polje delovanja duševnih snaga i protivnih snaga; 4. kao samostalna dinamička meditacija (celokupna vežba); 5. kao izraz organski-živog mišljenja Rudolfa Štajnera; 6. kao primeri za neoštrine kod duhovnog iskustva.

1. Čakre su organi nevidljivih, duhovnih tela odnosno tela snaga čoveka. One su se razvile u toku istorije čovečanstva s jedne strane na *prirodan* način, s druge strane kroz svesno, ciljano ezoterično školovanje. Putem takvog školovanja može da se ubrza razvoj ovih organa, time oni postaju putokaz za prirodan razvoj. Rudolf Štajner u pojedinim spisima i ranijim predavanjima spominje put školovanja za razvoj čakri; u svojoj knjizi *Kako se postižu saznanja viših svetova?* (ICD 10) i na drugim mestima govori on o posebnom razvoju srčane čakre, koju razmatra kao presudnu čakru za naše vreme.

2. U sadašnjosti se nalaze, ako se gleda na njihove praizvore, dva puta školovanja u ezoteriji: jedan proizlazi iz tradicionalnog, starog, ali *obnovljenog* puta, drugi je stvarno novi put. Prvi je počeo sa Kali Yugom – njegova prva faza je bila Yoga – i sada je u nestajanju: Dok se kroz hiljade godina to školovanje odigravalo u tajnim, izabranim, ezoteričnim krugovima, ovaj put je danas kroz propadanje njegovih tradicija i kroz prodiranje u javnost sve više postajao egzoteričan. Drugi put je počeo na kraju Kali Yuge; on prema svom biću u stvari nije tajno-okultni, već je danas samo zbog toga

skriven, što znači ezoteričan, jer većina ljudi, koji traže moderni put vežbanja, još nije pronašla taj put (pogledaj skicu).

Ovaj put školovanja je zaista „očigledna tajna“ u geteovskom smislu, neko tajno otkrovenje; on je istovremeno ezoteričan i egzoteričan, i on je primeren razdoblju svetlosti, Svetlosne Yuge. Takozvani „ezoterični put“ Rudolfa Štajnera, najpre prikazan u *Kako se postižu saznanja viših svetova?*, je od početka novih mogućnosti školovanja postao „zaobilazni put“, jer on više ne vodi direktnim putem do cilja. Za naše razdoblje je drugi put direktan, ali stoga i strm put. Ovde obrađene vežbe pripadaju u stvari obnovljenom prvom putu, ali su one od Rudolfa Štajnera na temelju njegovog iskustva sa novim putem oblikovane tako, da one stvaraju most, neko vođenje od obnovljenog do zaista novog puta. U poglavljiju „Dva puta ezoterije“ nalazi se iscrpljeno obrazloženje ovog gledišta.

3. Ovde obrađene vežbe odnose se na čovekove duševne snage shvaćene u smislu antropozofije Rudolfa Štajnera – mišljenje, osećanje i htenje –, na sedam članova čovekovog bića i na delovanje trinitetskih protivsnaga – Lucifer, Ariman i Asurasi.

4. Vežbe će, u njihovom odnosu jedne prema drugoj i u okviru ovde opisanih povezanosti, najpre biti razmatrane kao šest pojedinačnih vežbi i zatim kao celoviti organizam vežbanja. Ovaj organizam će biti prikazan kao jedna samostalna vežba, kao jedna dinamička meditacija – dakle ne kao jedna „sporedna vežba“ – za oživljavanje srčane čakre.

5. Organizam šest vežbi će biti razvijen na temelju organski-živog mišljenja. Ovo mišljenje, koje prevazilazi uobičajeno, logičko mišljenje, bilo je najpre od strane Rudolfa Štajnera podignuto u svest kao potpuno novo mišljenje i po prvi put postavljeno u svet u njegovoj *Filozofiji slobode* (ICD 4). Vežbe su dakle postignute radom kroz primenu ovog mišljenja, pa ipak one su istovremeno i jedno sredstvo treniranja, da bi se samostalno naučilo ovo mišljenje.

6. Čitaocu će možda više puta u toku ovih prikazivanja izgledati neoštro i nejasno to što je prikazano, naročito ako se govori o delovanjima određenih duhovnih suštastava (bića). Na to bi on mogao da razmisli, da se u toku tačnog izvođenja vežbi svesno ili nesvesno udara o granicu ka nadčulnom ili čak prekoračuje ova granica u duhovni svet. Za iskustva unutar pouzdanog čulnog sveta važe predstave i principi normalnog, logičkog mišljenja; pretpostavke i rezultati mogu sa nesumnjivom sigurnošću naknadno da budu potvrđeni. Za iskustva pak, koja su učinjena s one strane ili na granici duhovnog sveta, dakle u nadčulnoj oblasti, ne važi više ovo mišljenje i metode koje mu pripadaju. Jer se predmeti i procesi u ovoj oblasti, kojoj pripadaju čakre i njihova delatnost, ne daju više sa tačnošću odrediti ili meriti; oni se ne daju više tako oštro dohvatići, da bi se mogli opisati s jasnim konturama. Prema ovom „neoštrinskom principu“ treba razumeti mnoge iskaze duhovne nauke Rudolfa Štajnera o nadčulnom.¹ Na to je on sâm skrenuo pažnju, kada je govorio o granicama, koje se stalno upotrebljavaju u duhovnoj nauci, i dodao je: „ali ove su netačne.“ (ICD 55, str. 173.) Ovaj bitni iskaz Rudolfa Štajnera, koji je presudan za njegovu duhovnonaučnu metodu, izgovoren je u jednom predavanju o toku čovekovog života, u povezanosti sa sedmogodišnjim periodima, dakle u oblasti, gde nadčulno u čulnom pokazuje delovanje, ali ne i svoje biće.

Ovde primenjena metoda zasniva se na organski-živom mišljenju Rudolfa Štajnera. Time što ovo mišljenje ne zavisi od mozga i od nervno-čulnog sistema, već svoju osnovu ima u fiziologiji sistema srce-pluća, ono je srčano mišljenje (mišljenje srcem). O zakonima ovog mišljenja Rudolf Štajner je govorio samo štedljivo i na prikriven način; njih je obuhvatno izradio Džordž O'Nil, a pisac (ove knjige) ih je detaljno i sistematski sabrao.

Organski-živo mišljenje povezano je sa građom članova čovekovog bića, kako su oni prikazani u poglavlju „Čovekovo biće“ u *Teozofiji* (ICD 9). Za ovu raspravu će od tamo opisanih struktura biti upotrebljena samo sedmočlana struktura, koja obuhvata sledeće članove bića: fizičko telo, etersko telo, astralno telo, Ja-organizacija ili Ja² kao jezgro duše, Duh sopstvo, Životni duh i Duhovni čovek. Ova struktura otkriva jedan pravilan, simetrično-ritmički oblik na četiri ravni: na fizičkoj, na eterskoj, astralnoj, duhovnoj odnosno Ja-ravni. Na njima je izgrađen organizam šest vežbi prema osnovnim zakonima živog – ritam, polarnost, podizanje i izvrtanje (pogledaj skicu).

<i>Ja-ravan</i>	<i>Ja-organizacija</i>	
<i>astralna ravan</i>	<i>astralno telo</i>	Duh sopstvo
<i>eterska ravan</i>	<i>etersko telo</i>	Životni duh
<i>fizička ravan</i>	<i>fizičko telo</i>	Duhovni čovek

Ti na desnoj strani navedeni članovi bića nastaju tako, što Ja-organizacija preobražava te koji su na levoj strani. Na tri donje ravni nalaze se po dva člana bića u polarnom odnosu jedan prema drugom i istovremeno u nekom odnosu unutra/spolja-odnosno spolja/unutra:

- spolja/unutra: tri telesna člana kao izraz unutrašnjih duhovnih članova;
- unutra/spolja: tri telesna člana kao unutrašnje zgusnuto jezgro (ličnost) i tri duhovna člana kao spoljašnje kosmičko biće (individualnost, entelehija).

Tri duševne snage Ja-organizacije – mišljenje, htenje, osećanje – pokazuju svoja dejstva na tri ravni na sledeći način: mišljenje na ravni fizičkog tela, osećanje na ravni astralnog tela i htenje na ravni eterskog tela. Od triju protivnih snaga deluje Lucifer na astralnoj ravni, Ariman na eterskoj ravni, i Asurasi deluju na fizičkoj ravni. (Ove povezanosti će tokom ovih izvođenja biti prikazane još jasnije.)

<i>Ja-ravan</i>		
<i>astralna ravan</i>	<i>osećanje</i>	Lucifer
<i>eterska ravan</i>	<i>htenje</i>	Ariman
<i>fizička ravan</i>	<i>mišljenje</i>	Asurasi

Metodski gledano pojavljuje se takođe kao bitno pitanje učitelja, naročito ako se uzmu u obzir opomene Rudolfa Štajnera u *Kako se postižu saznanja viših svetova?* (poglavlje „O nekim dejstvima posvećenja“ i pogовор). Trebaju li ljudi, koji rade na razvoju čakri a sami još ne poseduju više sposobnosti opažanja, da se povere nekom učitelju koji ima takve sposobnosti? Ovo pitanje će sa objavljivanjem ove knjige biti opravdano postavljeno – pri čemu treba naglasiti, da pisac ne zahteva takvu funkciju, već jednostavno priča o svom iskustvu. Pokušaj odgovora na ovo pitanje i opravdanje ovde primenjene metode biće dati u poslednjem poglavljju ovog spisa.

¹Predmeti i procesi u ovoj oblasti, kojoj pripadaju čakre i njihova delatnost, ponašaju se delimično slično kao delići u atomskoj fizici. Prema Hajzenbergovom principu „neoštrinske relacije“ ne može se sa bilo kojom tačnošću odrediti ili izmeriti istovremeno mesto i impuls jednog delića; oni se dakle ne mogu unutar tačnih granica uhvatiti tako, da bi se mogli opisati sa egzaktnom sigurnošću.

² Primena pojma „Ja“ podleže gore pomenutom „neoštrinskom principu“. Pravo Ja se sâmo nikada ne pojavljuje; ono je pojmljivo jedino kroz svoja dejstva, kroz svoju delatnost na četiri ravni pojavljivanja fizičkog, eterskog, astralnog i Ja. Tako posmatrano mogu se razlikovati „forme“ Ja na sledeći način: Ja kao više Sopstvo, večna individualnost, ne može se direktno uhvatiti, već samo intuitivno doživeti. Ovo Ja obuhvata više, čisto duhovne članove bića, a to su: Duh sopstvo, Životni duh i Duhovni čovek. – Ja-organizacija obuhvata „tri duše“ (dušu osećaja, dušu razuma ili čudi i dušu svesti), na koje Ja najpre deluje i kroz koje ono širi svoju delatnost dalje u astralno telo, etersko telo i fizičko telo. Ja-telo se pojavljuje kao „negativno“ telo u odnosu prema ostala tri „pozitivna“ tela. – Ja-ravan prikazuje celokupnost svih gore navedenih aspekata.